

**UCHWAŁA NR XLIX/391/22
RADY MIASTA I GMINY CZERNIEJEWO**

z dnia 28 grudnia 2022 r.

**w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Czerniejewo na
lata 2023- 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Miasta i Gminy Czerniejewo uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Czerniejewo na lata 2023-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Czerniejewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CZERNIEJEWO NA LATA 2023- 2025

Wstęp

I. Wiadomości ogólne

1. Obowiązek gminy w świetle ustawy
2. Podstawa prawna Programu

II. Analiza środowiska lokalnego

1. Diagnoza demograficzna w gminie Czerniejewo
2. Wspieranie rodziny przez MGOPS w roku 2020 r., 2021 r.
 - 2a. Udzielone świadczenia
 - 2b. Rodzaje udzielonej pomocy
3. Analiza SWOT

III. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Zasady działania Programu
2. Instytucje biorące udział w realizacji Programu
3. Odbiorcy Programu
4. Cele programu
5. Zadania Programu Wspierania Rodziny 2023-2025
6. Źródła finansowania Programu
7. Zakładane efekty realizacji Programu
8. Monitoring i ewaluacja Programu

IV. Zakończenie

Wstęp

Rodzina to podstawowa komórka społeczna oraz najlepsze naturalne środowisko gdzie dziecko otoczone jest opieką i może zaspokajać swe potrzeby. To tutaj kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina przekazuje wartości oraz tradycje. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia oraz poznaje te dobre wartości jak i również te złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia przekazują dalej wartości jakie wyniosły ze środowiska rodzinnego. Rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka.

Rodzina, jako grupa społeczna odgrywa ważną rolę w kształtowaniu osobowości młodych ludzi, tworzeniu lub niwelowaniu deficytów różnego rodzaju.

Przy organizacji różnych form wsparcia rodziny problemowej należy jej pomóc pokonywać trudności jednak nie wyręczać w wypełnianiu ról opiekuńczych.

Cały czas dokonują się zmiany społeczne, gospodarcze, które niosą za sobą zmiany pozytywne jak i również negatywne, są przyczynami problemów w rodzinie. Władza rodzicielska polega na opiece oraz wychowywaniu dziecka. Wiąże się z dbaniem o prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia i umożliwieniem jego edukacji. Rodzina, która wypełnia te wszystkie funkcje w sposób właściwy, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i daje możliwość

prawidłowego rozwoju przez co wpływa pozytywnie na pełnienie ról społecznych w przyszłości.

Bywa jednak tak, że prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników zewnętrznych, wśród których wymienić można wiele zjawisk patologicznych. Rodzina dotknięta tym zjawiskiem wymaga pomocy z zewnątrz, gdyż często sama nie potrafi rozwiązać swoich problemów. Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przemoc, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą. Problemy te, są najczęstszą przyczyną późniejszego niedostosowania społecznego dzieci.

Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. Aby pomoc przyniosła zamierzone efekty wszelkie działania powinny być dokonywane we współpracy z różnymi instytucjami oraz przede wszystkim we współpracy z rodziną. W związku z tym gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami.

Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi środowisko życia dla młodego pokolenia.

Niniejszy program ma na celu zbudowanie systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

I. Wiadomości ogólne

1. Obowiązek Gminy w świetle ustawy

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy to do zadań własnych gminy.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy instytucji. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych by zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców oraz wzmacniać prawidłowe postawy i zwiększać świadomość społeczną.

2. Podstawy prawne programu

Podstawą działań ujętych w Programie są następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z póź. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z póź. zm.)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z póź. zm.)
5. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2022 r. poz 2050 z póź. zm.)
6. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z póź. zm.)
7. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 z późn. zm.)

8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327z późn. zm.)

9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Z 2022 r. poz. 559)

II. Analiza środowiska lokalnego

1. Diagnoza demograficzna

Liczba ludności na terenie Gminy Czerniejewo zameldowanych na pobyt czasowy i stały wynosi 7228 osób z czego 3587 osób to mężczyźni (49,63%) a 3641 osób to kobiety (50,37%)- dane na dzień 31.03.2022 r.

W 2021 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Czerniejewie zawarto 19 małżeństw natomiast 6 małżeństw zawarto poza lokalem Urzędu Stanu Cywilnego w Czerniejewie. Zarejestrowano w Księgach Urzędu Stanu Cywilnego w Czerniejewie 13 rozwodów. W 2021 roku urodziło się 71 dzieci. Odnotowano 98 zgonów.

Rok	Liczba ludności zameldowanych na pobyt stały oraz czasowy	Urodzenia dzieci, które są zameldowane w Gminie Czerniejewo	Zgony osób zameldowanych w Gminie Czerniejewo
2019	7325	102	69
2020	7294	78	79
2021	7228	71	98

(Dane zaczerpnięte z Urzędu Stanu Cywilnego w Czerniejewie).

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Czerniejewo. Na przestrzeni lat 2020-2021 dostrzegalny jest regularny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Podobne tendencje odnotowano w przypadku odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym, z kolei w przypadku osób w wieku produkcyjnym zauważalny jest stopniowy spadek.

Ludności według ekonomicznych grup wieku

Podział/Rok	2020	2021
Wiek przedprodukcyjny	22,40%	22,66%
Wiek produkcyjny	60,71%	60,10%
Wiek poprodukcyjny	16,89%	17,24%

(Dane zaczerpnięte z Urzędu Stanu Cywilnego w Czerniejewie).

2. Wspieranie rodzin przez Miejsko-Gminny Ośrodek pomocy

Spolecznej w latach 2020 -2021 .

W latach 2020-2021 każda rodzina borykająca się z trudnościami korzystała ze wsparcia. Używając tu terminu „wsparcie” mamy na myśli pomoc materialną, jak i wsparcie psychologiczne.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej często zmagają się z różnymi problemami, które najczęściej wynikają z ubóstwa, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy stosowanej w rodzinach oraz choroby.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na rodzaj trudnej sytuacji życiowej.

2a. Poniżej przedstawione są dane o ilości wypłacanych świadczeń pieniężnych. Dane są opracowaniem własnym M-GOPS w Czerniejewie.

LP.	Rodzaj świadczenia pieniężnego	Liczba wypłaconych świadczeń	
		2020	2021

1	Z tytułu bezrobocia	39	38
2	Ochrona macierzyństwa i wielodzietności	12	6
3	Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	18	10
4	Zasiłki rodzinne	4884	4188
5	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka	26	9
6	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka	112	70
7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie trwania urlopu wychowawczego	155	118
8	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	867	815
9	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	256	222
10	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	283	252
11	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	650	631
12	Zasiłek pielęgnacyjny do 16 r. ż. dziecka	465	446
13	Świadczenia pielęgnacyjne	390	483
14	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	75	42
15	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	447	425
16	Dodatek mieszkaniowy	78	80
17	Wydane Kart Dużej Rodziny	193 (os.)	117 (os.)

18	Dobry Start 300+	1042	7
19.	Świadczenia Wychowawcze	18326	18479

Należy podkreślić, iż w związku wybuchem wojny na Ukrainie tutaj. Ośrodek udzielał pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022r. Obywatele Ukrainy otrzymali pomoc w postaci świadczenia jednorazowego 300zł – 174 osoby na kwotę 52.200,00zł, zasiłek rodzinny w łącznej kwocie 47.144,56zł, - 28 rodzin. Ponadto osoby/podmioty z Polski, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy mogły skorzystać ze świadczenia pieniężnego w wysokości 40zł za dzień przez okres 120dni. Z terenu gminy Czerniejewo 133 osób z Ukrainy zostało objętych tą formą pomocy, kwota wypłacona wnioskodawcom to 531.840,zł.

2b. Rodzaje udzielonej pomocy

• Praca socjalna świadczona w M-GOPS w Czerniejewie

Rok	Liczba rodzin
2020	35
2021	34

Pracownicy socjalni realizują szereg zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej i Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, których celem jest dbanie o rodzinę jako naturalne środowisko wychowawcze. W razie potrzeby pomagają w rozwiązywaniu wszelkich sytuacji kryzysowych tak, aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować.

• Poniżej przedstawiana jest liczba rodzin korzystająca z usług asystenta rodziny w Gminie Czerniejewo

Rok	Liczba rodzin
2020	13
2021	14
2022	12

Często z pomocy asystenta korzystają rodziny dysfunkcyjne. „Rodzina dysfunkcyjna jest stworzona przez dysfunkcyjne małżeństwo, takie małżeństwa zazwyczaj tworzą dysfunkcyjne osoby, które odnajdują się wzajemnie i żenią ze sobą. Jednym z tragicznych faktów jest to, że osoby dysfunkcyjne prawie zawsze znajdują osobę, która działa albo na tym samym, albo na większym poziomie dysfunkcji.” #

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Na pierwszym miejscu znajdują się potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między rodzicami a dziećmi. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięć. Nie można okazywać swoich potrzeb, uczuć, myśli. Ważniejsze są pragnienia dorosłych niż dzieci. Dziecko w takiej rodzinie narażone jest na wiele negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako obciążenie dla rodziców gdyż nie dają im wystarczającej swobody. Dzieci często są karane mimo tego, że nie zawsze zasługują na nią.

Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U 2022 poz.447), do których należy m. in.:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

•Poniższa tabelka przedstawia ilość dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej oraz poniesione koszty przez Gminę

Rok	Liczba dzieci w pieczy zastępczej	Koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej
2020	7	106.678,90
2021	11	81.700,38

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowe pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. Rodziny zastępcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, jednak pobyt w nich jest jedynie tymczasowy.

•W przypadku problemów rodziny związanych z przemocą fizyczną lub psychiczną wszczyna się procedurę „Niebieskiej Karty”.

Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty

Rok	2020	2021
Liczba rodzin	8	16

Procedura „Niebieskie Karty” to system pomocy dla osób, które doświadczają przemocy domowej.

Niebieska karta zapewnia ofierze pomoc w zapewnieniu rodzinie bezpieczeństwa; wsparcie w rozwiązaniu trudnej sytuacji (nie tylko związanej z przemocą, ale np. w uniezależnieniu się od sprawcy w kwestiach materialnych, zawodowych, mieszkaniowych; zapewnia również pomoc psychologiczną, prawną lub inną) obejmuje m.in. monitoring zmieniającej się sytuacji, podejmowanie przez specjalistów działań mających na celu zmianę zachowania sprawcy, poczynając od uświadomienia sprawcy konsekwencji stosowania przemocy.

3. Analiza SWOT

Realizacja lokalnego programu na terenie gminy Czarniejewo

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
--------------	--------------

- Wyszkolona kadra pracownicza M- GOPS w Czarniejewie,
- Dobra współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny M-GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, służba zdrowia.
- Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Działania profilaktyczne i edukacyjne Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Dobrze rozwinięta sieć wsparcia rodziny, możliwość skorzystania z bezpłatnych usług psychologa w Ośrodku Zdrowia lub w Świetlicy Środowiskowej w Żydowie
- Dobrze rozwinięte zaplecze wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji programów integracyjnych i sportowych (imprezy sportowe, pikniki rodzinne itp.),
- Wsparcie w postaci stypendium dla dzieci i młodzieży, (stypendia naukowe, sportowe, artystyczne, socjalne),
- Gmina Czarniejewo realizowała projekt grantowy . „*Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR*”. Celem projektu było wsparcie rodzin popegeerowskich z dziećmi w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego oraz dostępu do Internetu,
- Prężnie działająca na terenie gminy Świetlica środowiskowa zapewniająca rozwój i możliwość spędzenia wolnego czasu dla dzieci,
- Prężnie działający na terenie Gminy Klub Seniora.

- Brak rozwiniętego wolontariatu pracującego na rzecz rodzin,
- Małe środki finansowe, które można wykorzystać w działaniach na rzecz rodzin,
- Mała świadomość społeczności co do istniejących problemów i zagrożeń oraz niechęć do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- Wyuczona bezradność i postawa roszczeniowa w stosunku do instytucji w szczególności jeśli chodzi o pomoc materialną,
- Niechęć mieszkańców do podjęcia zatrudnienia tylko chęć korzystania z pomocy materialnej Ośrodka,
- Niska świadomość społeczna dotycząca opieki rodzin zastępczych.

SZANSE

ZAGROŻENIA

- Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację programu,
- Utworzenie stanowisko pracy asystenta rodziny,
- Możliwość korzystania z szkoleń przez pracowników M- GOPS,
- Informowanie rodziców na temat radzenia sobie z agresją, przemocą, zarządzaniem budżetem domowym,
- Wsparcie finansowe rodzin w postaci świadczeń socjalnych,
- Wsparcie najuboższych poprzez wdrożenie programu „Bank żywności” z pomocy skorzystała następująca liczba osób
- 2020 r.-514 osób,
- 2021 -459 osób
- 2022- 543 (w tym 40 osób z Ukrainy),
- realizacja programu gwiazdka dla seniora 2020,

- Osłabienie roli rodziny, jako najważniejszej jednostki społecznej,
- Wzmacniające się negatywne postawy wśród mieszkańców gminy bierności w przewycięzaniu trudności życiowych i braku zaangażowania w sprawy społeczne,
- wypalenie zawodowe osób pracujących na rzecz rodzin,
- zagrożenie związane z wygaśnięciem więzi a co za tym idzie coraz częstsze rozpady związków oraz rodzin,
- Problem uzależnienia w rodzinie (substancje odurzające, Internet),
- Narastająca przemoc wśród dzieci i młodzieży,
- Utrata zatrudnienia przez niektórych mieszkańców ze względu na kryzys gospodarczy panujący w kraju- wywołany pandemią Covid -

2021 w postaci paczek świątecznych, natomiast w 2022 r. realizacja projektu socjalnego Paczka Bożonarodzeniowa dla seniorów 70+.	19 oraz wojną na Ukrainie-redukcja etatów.
--	--

III. Zadania i realizacja Gminnego programu Wspierania Rodziny

1. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej, program oparty jest na zasadach:

-Wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych.

-Jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

Program Wspierania Rodziny-zadania w zakresie wspierania rodziny:

1. Działania profilaktyczne:

- zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży,
- zapobieganie demoralizacji młodzieży,
- zapobieganie marginalizacji młodzieży,

2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, integracja społeczności lokalnej:

- imprezy okolicznościowe (integracyjne i sportowe),
- pikniki,
- półkolonie, kolonie,
- obozy,
- wypoczynek letni dzieci i młodzieży,

3. Działania podnoszące świadomość społeczną:

- stworzenie grupy wsparcia rodzin, które borykają się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, przeprowadzenie zajęć podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze,
- przeprowadzenie wykładów edukacyjnych dotyczących procedury związanej z adopcją w celu zachęcenia par bezdzietnych do skorzystania z adopcji bądź stworzenia rodziny zastępczej,
- przeprowadzenie zajęć na temat niekorzystnego wpływu picia alkoholu na zdrowie i życie człowieka,
- przeprowadzenie zajęć mobilizujących do aktywności zawodowej.

2. Instytucje biorące udział w realizacji programu.

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny działające na terenie Gminy Czarniejewo:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniejewie
- Urząd Miasta i Gminy w Czarniejewie
- Szkoła Podstawowa w Czarniejewie
- Szkoła Podstawowa w Żydowie
- Przedszkole Samorządowe „Leśna Polana” w Żydowie
- Przedszkole Samorządowe „ Wróbelek- Elemelek” w Czarniejewie
- Świetlica Środowiskowa „Promyki” w Żydowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarniejewie

- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Czarniejewo
- Komisariat Policji w Czarniejewie
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także innych osób chcących skorzystać z porady
- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego NOVAMED- Poradnia w Czarniejewie i Żydowie -konsultacje z psychologiem w ramach NFZ,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Czarniejewie

Organizacje pozarządowe z terenu gminy Czarniejewo:

- Stowarzyszenie Pelikan
- Stowarzyszenie Integracyjno-Rehabilitacyjne „RAZEM”
- Stowarzyszenie Onuphrius w Czarniejewie
- Czarniejewskie Koło Kobiet Aktywnych
- Towarzystwo Przyjaciół Żydowa

Instytucje spoza terenu Gminy Czarniejewo:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Gnieźnie
- Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie
- Sąd Rejonowy w Gnieźnie
- Ośrodki Leczenia Uzależnień (Gniezno i inne)
- Środowiskowe Centrum Zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży w powiecie gnieźnieńskim.

3. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są wszystkie rodziny, które zamieszkują teren gminy Czarniejewo, przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, których same nie potrafią pokonać. Program skierowany jest do rodzin które mają ograniczone prawa rodzicielskie i te, u których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej lub pieczy zastępczej a w szczególności dotyczy:

- rodziny niezaradne życiowo
- rodziny z problemem ubóstwa, obarczone bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny żyjące w niedostatku materialnym,
- rodziny borykające się z problemem uzależnienia,
- rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności

Realizacja programu polegać ma na współpracy z różnymi instytucjami bądź placówkami, które mogą nieść pomoc na rzecz dziecka i rodziny.

4. Cele Programu

Głównym celem programu jest:

Rozwój systemu pomocy w zakresie wspieranie rodziny i tworzenie warunków sprzyjających poprawnemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodziny.

Cele szczegółowe:

- zapewnienie rodzinom poczucia stabilizacji socjalnej,
- wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży,
- zapewnienie zasobów ludzkich w celach pomocowych dla rodziny,
- podnoszenie jakości usług celem wsparcia rodziny

5. Zadania Programu Wspierania Rodziny wyznaczone na lata 2023-2025.

Zadania mieszczące się w ramach działalności instytucji biorących udział w realizacji Programu, dotychczas już realizowane:

- dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych,
- aktywizacja zawodowa osób dotkniętych bezrobociem,
- zapewnienie rodzinom będącym w kryzysie lub zagrożonych kryzysem, wsparcia pracownika socjalnego,
- zapewnienie rodzinom borykającym się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych opieki asystenta rodziny,
- realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- organizowanie imprez integracyjnych oraz sportowo- rekreacyjnych dla dzieci i rodzin, - upominek dla noworodka - obdarowanie najmłodszych mieszkańców Gminy Czerniejewo symbolicznym подарunkiem,
- organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie wypoczynku w okresie wakacyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin mniej zamożnych,
- obejmowanie pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkołach i przedszkolach dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów prawnych,
- wspieranie dzieci z rodzin, które nie posiadają możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinach,
- zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do wszelkich informacji dotyczących poradnictwa, terapii i pomocy psychologicznej,
- pomoc rodzinom dotkniętym alkoholizmem,
- monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- obserwacja dzieci z rodzin dysfunkcyjnych pod kątem sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej,
- motywowanie członków rodzin do zmian dotyczących np. podjęcia leczenia uzależnień bądź podjęcia zatrudnienia,
- praca socjalna prowadzona przez pracowników M-GOPS Czerniejewo.

6. Źródła finansowania programu

Program realizowany jest głównie z środków własnych gminy. Istnieje również możliwość wykorzystania dotacji z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych.

7. Zakładane efekty realizacji Programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- poprawa jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,

-zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,

-zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej prawidłowego funkcjonowania rodziny -poprawa relacji rodzinnych,

-rozwijanie współpracy między różnymi podmiotami na rzecz wspierania rodziny

-powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej poprzez przywrócenie właściwych funkcji

8. Monitoring i ewaluacja Programu

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań. Monitoring prowadzony będzie w sposób ciągły, pozwoli na ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Realizacja opiera się na stałej współpracy między instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami w celu realizacji założonych inicjatyw.

Program będzie koordynowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarniejewie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

IV Zakończenie

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Czarniejewo oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości walki ze swoimi problemami, co zwiększy szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku społecznym. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny przy wykorzystaniu własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr XLIX/391/22
Rady Miasta i Gminy Czarniejewo
z dnia 28 grudnia 2022 r.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn zm.) nakłada nowe obowiązki na administrację publiczną. W myśl art. 176 pkt. 1 powyższej ustawy obowiązkiem gminy jest opracowanie i realizacja 3- letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Celem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czarniejewo na lata 2023 - 2025 jest wzmocnienie trwałości rodziny poprzez stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla rodzin z terenu gminy Czarniejewo. Szczególnie istotne dla realizacji założonego celu jest włączenie wszystkich podmiotów działających w środowisku lokalnym, wspomagających i wspierających dziecko i rodzinę.

Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany na posiedzeniu Komisji Rady Miasta i Gminy Czarniejewo w dniu 21 grudnia 2022 r.